

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

P8_TA(2019)0082

Zrównoważone stosowanie pestycydów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie wdrażania dyrektywy 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (2017/2284(INI))

(2020/C 449/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniające dyrektywę 79/117/EWG ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości) ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽⁵⁾;
- uwzględniając europejską ocenę wdrożenia rozporządzenia oraz odnośne załączniki do niej, opublikowane przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) w kwietniu 2018 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy ⁽⁷⁾ oraz dyrektywę 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.

⁽²⁾ Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. L 70 z 16.3.2005, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 136 z 29.5.2007, s. 3.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 131 z 5.5.1998, s. 11.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 229 z 29.6.2004, s. 23.

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa) ⁽¹⁾ oraz dyrektywę 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Komisji 2009/90/WE z dnia 31 lipca 2009 r. ustanawiającą, na mocy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, specyfikacje techniczne w zakresie analizy i monitorowania stanu chemicznego wód ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/127/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2006/42/WE w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającą dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (COM(2018)0392),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. „Rolnictwo i zrównoważona gospodarka wodna w UE” (SWD(2017) 0153),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 12 lipca 2006 r. – Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (COM(2006)0373 – SEC(2006)0894 – SEC(2006)0895 – SEC(2006)0914) ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zwiększania innowacji i rozwoju gospodarczego w przyszłym zarządzaniu gospodarstwami rolnymi w Europie ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie rozwiązań technologicznych dla zrównoważonego rolnictwa w UE ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 października 2017 r. w sprawie projektu rozporządzenia wykonawczego Komisji w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej glifosat, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 540/2011 ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie perspektyw i wyzwań dla unijnego sektora pszczelarskiego ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

⁽²⁾ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. L 330 z 5.12.1998, s. 32.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 201 z 1.8.2009, s. 36.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 310 z 25.11.2009, s. 29.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 226 z 24.8.2013, s. 1.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A52006DC0372>

⁽⁹⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 62.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 51.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 184.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 117.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0057.

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE) nr 1107/2009 ⁽¹⁾,
- uwzględniając trwającą europejską ocenę wdrożenia dyrektywy 2009/128/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów oraz sprawozdanie opublikowane 15 października 2018 r. przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1185/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie statystyk dotyczących pestycydów ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1185/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie statystyk dotyczących pestycydów (COM(2017)0109),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2014 r. pt. „Włączenie celów polityki wodnej UE do WPR: częściowy sukces”,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 10 października 2017 r. w sprawie krajowych planów działania państw członkowskich oraz postępów we wdrażaniu dyrektywy 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (COM(2017)0587),
- uwzględniając sprawozdanie ogólne Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (DG SANTE) z października 2017 r. w sprawie wdrażania przez państwa członkowskie środków na rzecz osiągnięcia zrównoważonego stosowania pestycydów zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2016 r. pt. „Kolejne kroki w kierunku zrównoważonej przyszłości Europy – Europejskie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju” (COM(2016)0739),
- uwzględniając siódmy unijny program działań w zakresie środowiska ⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. prawa do pożywienia z 2017 r., sporządzone zgodnie z rezolucjami Rady Praw Człowieka ONZ nr 6/2, 31/10 i 32/8 ⁽⁵⁾,
- uwzględniając plan wdrażania dotyczący zwiększenia dostępności środków ochrony roślin niskiego ryzyka i przyspieszenia wprowadzania integrowanej ochrony roślin w państwach członkowskich, opracowany przez grupę ekspertów ds. zrównoważonej ochrony roślin i zatwierdzony przez Radę 28 czerwca 2016 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rezolucję Senatu Francji z 19 maja 2017 r. w sprawie ograniczenia stosowania pestycydów w Unii Europejskiej ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu ⁽⁸⁾,
- uwzględniając badanie naukowe dotyczące biomasy owadów latających opublikowane 18 października 2017 r. ⁽⁹⁾,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0356.

⁽²⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2009, s. 1.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

⁽⁴⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

⁽⁵⁾ <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0023.

⁽⁹⁾ Caspar A. Hallmann i in. „More than 75 % decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas” [Spadek całkowitej biomasy owadów latających o ponad 75 % w ciągu 27 lat na obszarach chronionych], PLOS, 18 października 2017 r. – <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0045/2019),
- A. mając na uwadze, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (zwana dalej „dyrektywą”) przewiduje szereg działań mających na celu osiągnięcie zrównoważonego stosowania pestycydów w UE przez zmniejszenie zagrożenia związanego ze stosowaniem pestycydów i wpływu ich stosowania na zdrowie ludzi i na środowisko, a także przez zachęcanie do stosowania integrowanej ochrony roślin oraz alternatywnych rozwiązań i technik w zakresie ochrony roślin, takich jak alternatywne środki niechemiczne i środki ochrony roślin (ŚOR) niskiego ryzyka zdefiniowane w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009, aby ograniczać zależność od pestycydów oraz chronić zdrowie ludzi i zwierząt oraz środowisko;
- B. mając na uwadze, że dyrektywa jest cennym narzędziem gwarantującym, że środowisko, ekosystemy oraz zdrowie ludzi i zwierząt są dobrze chronione przed niebezpiecznymi substancjami występującymi w pestycydach, a jednocześnie zapewnia zrównoważone i ekologiczne rozwiązania w ramach szerszego i bardziej zróżnicowanego zestawu narzędzi, aby eliminować straty plonów powodowane przez szkodniki, choroby, chwasty i inwazyjne gatunki obce i zapobiegać im oraz przeciwdziałać rozwojowi oporności przez patogeny; mając na uwadze, że pełne i kompleksowe wdrożenie dyrektywy jest warunkiem wstępnym osiągnięcia wysokiego stopnia ochrony i przejścia na zrównoważone rolnictwo, produkcji bezpiecznej i zdrowej żywności oraz nietoksycznego środowiska, które zapewnia wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i zwierząt;
- C. mając na uwadze, że choć integrowana ochrona roślin może pomóc w zapobieganiu stratom plonów powodowanym przez szkodniki, jej głównym celem jest umożliwienie użytkownikom pestycydów przestawienia się na praktyki i produkty o najniższym ryzyku dla zdrowia ludzi i dla środowiska, jak określono w art. 14 dyrektywy; zauważa, że w każdym razie wiele badań wykazało, iż stosowanie pestycydów można znacznie ograniczyć bez negatywnego wpływu na plony;
- D. mając na uwadze, że dyrektywę należy odczytywać w związku z dwoma pozostałymi głównymi aktami prawnymi obejmującymi pełny cykl życia pestycydów, począwszy od wprowadzenia do obrotu (rozporządzenie (WE) nr 1107/2009), a skończywszy na ustaleniu maksymalnych poziomów pozostałości (rozporządzenie (WE) nr 396/2005); mając na uwadze, że niemożliwe jest zatem osiągnięcie celu dyrektywy polegającego na ochronie zdrowia ludzi oraz środowiska przed zagrożeniami związanymi ze stosowaniem pestycydów bez pełnego wdrożenia i właściwego egzekwowania całego „pakietu dotyczącego pestycydów”;
- E. mając na uwadze, że aby ograniczyć zagrożenia związane ze stosowaniem pestycydów i jego wpływ na zdrowie ludzi i na środowisko, Komisja i państwa członkowskie powinny zająć się kwestią podrabianych i nielegalnych pestycydów, a także niepokojącym problemem importowanych produktów rolnych poddawanych działaniu substancji chemicznych, których stosowanie jest zakazane lub ograniczone w UE;
- F. mając na uwadze, że obecne praktyki stosowane przez Komisję i państwa członkowskie w zakresie zatwierdzania substancji czynnych i udzielania zezwoleń na środki ochrony roślin nie są zgodne z celami i założeniami dyrektywy; mając na uwadze, że praktyki te utrudniają osiągnięcie najwyższego możliwego poziomu ochrony i doprowadzenie do przejścia na zrównoważone rolnictwo oraz zapewnienie nietoksycznego środowiska;
- G. mając na uwadze, że dostępne dowody jasno pokazują, iż wdrażanie dyrektywy nie jest w wystarczającym stopniu dostosowane do powiązanych polityk UE w dziedzinie pestycydów, rolnictwa i zrównoważonego rozwoju, w szczególności, ale nie wyłącznie, do wspólnej polityki rolnej (WPR) i rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin; mając na uwadze, że dyrektywa, jak również powiązane działania na szczeblu UE mają ogromny potencjał do dalszego umacniania i zwiększania wartości dodanej krajowych wysiłków i działań w sektorze rolnym oraz poprawy ochrony środowiska i zdrowia ludzi;
- H. mając na uwadze, że obecne ramy regulacyjne, w tym wymogi dotyczące danych, zostały opracowane z myślą o ocenie chemicznych ŚOR i zarządzaniu tymi środkami, a zatem nie są dopasowane do biologicznych substancji czynnych i środków niskiego ryzyka; mając na uwadze, że te niedopasowane ramy znacznie spowalniają wprowadzanie na rynek biologicznych ŚOR niskiego ryzyka, często zniechęcając wnioskodawców; mając na uwadze, że hamuje to innowacyjność i utrudnia konkurencyjność rolnictwa w UE; mając na uwadze, że prowadzi to również do sytuacji, w której ponad 60 substancji czynnych wskazanych przez Komisję jako kwalifikujące się do zastąpienia nie jest zastępowanych z uwagi na brak bezpieczniejszych alternatyw, w tym biologicznych substancji czynnych niskiego ryzyka;

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

- I. mając na uwadze, że brakuje dostępnych ŚOR niskiego ryzyka, w tym środków biologicznych; mając na uwadze, że z łącznej liczby prawie 500 substancji dostępnych na rynku UE tylko trzynaście zostało zatwierdzonych jako substancje aktywne niskiego ryzyka, z czego 12 to środki biologiczne; mając na uwadze, że niewystarczające wdrożenie dyrektywy stworzyło de facto nierówne warunki działania w Europie, przy czym rozbieżne praktyki krajowe utrudniają optymalne upowszechnianie na rynku zrównoważonych rozwiązań alternatywnych; mając na uwadze, że sytuacja ta utrudniła wystarczającą penetrację rynku UE przez alternatywne środki niskiego ryzyka i produkty niechemiczne, co zmniejsza ich atrakcyjność dla rolników, którzy zamiast tego mogą wybierać bardziej opłacalne w perspektywie krótkoterminowej inne rozwiązania; mając na uwadze, że brak dostępnych ŚOR niskiego ryzyka, w tym środków biologicznych, utrudnia rozwój i wdrażanie integrowanej ochrony roślin;
- J. mając na uwadze, że rolnictwo ekologiczne odgrywa ważną rolę jako system, w którym stosuje się niską dawkę pestycydów, i należy je dodatkowo wspierać;
- K. mając na uwadze, że coraz częściej pojawiają się dowody na masowy spadek populacji owadów w Europie, który wiąże się z obecnymi poziomami stosowania pestycydów; mając na uwadze, że zaobserwowany gwałtowny spadek liczby owadów ma negatywny wpływ na cały ekosystem i różnorodność biologiczną, ale także na sektor rolny i jego przyszły dobrobyt ekonomiczny i produkcję;
- L. mając na uwadze, że Europa stoi obecnie na rozdrożu, na którym przesądzona zostanie przyszłość sektora rolnego i możliwości osiągnięcia przez Unię zrównoważonego stosowania pestycydów, w szczególności w drodze reformy WPR; mając na uwadze, że zreformowanie WPR niesie ze sobą znaczny potencjał większego usprawnienia i harmonizacji polityk, a także wdrożenia dyrektywy i ułatwienia przejścia na bardziej zrównoważone środowiskowo praktyki rolne;
- M. mając na uwadze, że stosowanie konwencjonalnych ŚOR jest coraz częściej przedmiotem debaty publicznej ze względu na potencjalne zagrożenia, jakie środki te stwarzają dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska;
- N. mając na uwadze, że należy wspierać opracowywanie alternatywnych procedur lub technik, aby zmniejszyć zależność od konwencjonalnych pestycydów i poradzić sobie z rosnącą odpornością na konwencjonalne ŚOR;
- O. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 zobowiązuje Radę, aby dopilnowała włączenia do wymogów podstawowych w zakresie zarządzania, określonych w załączniku III do rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników⁽¹⁾, zasad integrowanej ochrony roślin, w tym dobrej praktyki ochrony roślin i niechemicznych metod ochrony roślin oraz metod ochrony przed szkodnikami i zarządzania uprawami;
- P. mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą wdrożenie integrowanej ochrony roślin jest w UE obowiązkowe; mając na uwadze, że państwa członkowskie i władze lokalne powinny kłaść większy nacisk na zrównoważone stosowanie pestycydów, w tym stosowanie alternatywnych rozwiązań o niskim ryzyku w zakresie ochrony roślin;
- Q. mając na uwadze, że „zrównoważone stosowanie” pestycydów nie jest możliwe bez uwzględnienia narażenia ludzi na kombinacje substancji czynnych i składników obojętnych, a także ich skumulowanych i możliwych zbiorczych oraz synergicznych skutków dla zdrowia ludzi;

Główne wnioski

1. przypomina szczegółowe cele strategii tematycznej w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów, takie jak między innymi minimalizacja zagrożeń i ryzyka dla zdrowia i środowiska wynikających ze stosowania pestycydów; poprawa kontroli stosowania i dystrybucji pestycydów; zmniejszenie poziomów szkodliwych substancji czynnych, w tym przez zastąpienie najgroźniejszych substancji bezpieczniejszymi, takimi jak niechemiczne środki alternatywne, zachęcanie do stosowania niskich dawek lub prowadzenia upraw wolnych od pestycydów; oraz stworzenie przejrzystego systemu sprawozdawczości i monitorowania postępów w realizacji celów strategii łącznie z opracowaniem odpowiednich wskaźników;

⁽¹⁾ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, s. 1.

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

2. uważa, że zasadnicze znaczenie ma ocena wdrożenia dyrektywy w związku z nadrzędną polityką UE w zakresie pestycydów, w tym przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie środków ochrony roślin, rozporządzeniu (UE) nr 528/2012 (rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych)⁽¹⁾, rozporządzeniu w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości, a także rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 (przepisy ogólne prawa żywnościowego)⁽²⁾;
3. ubolewa, że mimo podjętych wysiłków ogólne postępy we wdrażaniu dyrektywy przez państwa członkowskie są niewystarczające do osiągnięcia jej głównych celów i wykorzystania jej pełnych możliwości w zakresie ograniczenia ogólnego zagrożenia związanego ze stosowaniem pestycydów przy jednoczesnym ograniczaniu zależności od pestycydów, wspierania przejścia na zrównoważone ekologicznie i bezpieczne techniki ochrony roślin oraz osiągnięcia pilnie potrzebnej poprawy w zakresie ochrony środowiska i zdrowia, do czego dyrektywa została specjalnie opracowana; wyraża ubolewanie z powodu trzyletniego opóźnienia, jeśli chodzi o przedstawienie przez Komisję sprawozdania z wdrożenia dyrektywy;
4. podkreśla, że wdrożenie dyrektywy musi być kompleksowe i obejmować wszystkie wymagane aspekty oraz że częściowe wdrożenie, tj. tylko niektórych elementów, nie wystarczy, aby zrealizować nadrzędny cel dyrektywy, jakim jest osiągnięcie zrównoważonego stosowania pestycydów; podkreśla fakt, że wdrażanie praktyk w zakresie integrowanej ochrony roślin, takich jak niechemiczne rozwiązania alternatywne i ŚOR niskiego ryzyka, odgrywa szczególnie ważną rolę w dążeniu do osiągnięcia tego celu;
5. zwraca uwagę, że w sprawozdaniu Komisji z postępu prac opublikowanym w 2017 r. wskazano na istotne luki w krajowych planach działania państw członkowskich, co sugeruje zmniejszenie zaangażowania na rzecz ochrony środowiska i zdrowia w niektórych państwach i może skutkować nieuczciwą konkurencją na rynku i prowadzić do osłabienia jednolitego rynku; zastrzega sobie prawo do zgłaszania państw członkowskich, które nie przestrzegają wymogów, komisarzowi do spraw konkurencji;
6. wyraża zaniepokojenie faktem, że około 80 % krajowych planów działania państw członkowskich nie zawiera szczegółowych informacji na temat metody określania w sposób ilościowy realizacji wielu celów i założeń, w szczególności w odniesieniu do celów w zakresie integrowanej ochrony roślin i środków ochrony wód; podkreśla, że bardzo komplikuje to proces pomiaru postępów poczynionych przez państwa członkowskie na rzecz osiągnięcia głównych celów i podstawowego założenia dyrektywy;
7. jest zaniepokojony faktem, że krajowe plany działania są niespójne, jeśli chodzi o ustalanie celów ilościowych, założeń, środków i harmonogramów dla różnych obszarów działania, co uniemożliwia ocenę poczynionych postępów; ubolewa, że jedynie w pięciu krajowych planach działania wyznaczono wymierne cele na wysokim poziomie, przy czym w czterech przypadkach dotyczą one ograniczenia zagrożeń, a tylko w jednym – ograniczenia stosowania; wyraża ubolewanie, że do tej pory tylko jedenaście państw członkowskich przedstawiło zmieniony krajowy plan działania, pomimo że termin na dokonanie zmian był wyznaczony na koniec 2017 r.;
8. ubolewa nad faktem, że w wielu państwach członkowskich brakuje wystarczającego zaangażowania w praktyki w zakresie integrowanej ochrony roślin, oparte na ośmiu zasadach, wśród których pierwszeństwo ma stosowanie niechemicznych rozwiązań alternatywnych dla pestycydów; wyraża ubolewanie, że jednym z głównych wyzwań związanych z wdrażaniem integrowanej ochrony roślin, która stanowi podstawę dyrektywy, wydaje się być obecny brak odpowiednich instrumentów kontroli i metod oceny zgodności w państwach członkowskich, a także jasnych zasad i wytycznych; podkreśla fakt, że kompleksowe wdrażanie integrowanej ochrony roślin jest jednym z kluczowych środków służących zmniejszeniu zależności od stosowania pestycydów w zrównoważonym rolnictwie, które jest przyjazne dla środowiska, opłacalne ekonomicznie i społecznie odpowiedzialne oraz przyczynia się do bezpieczeństwa żywnościowego Europy, zwiększając jednocześnie różnorodność biologiczną oraz poprawiając zdrowie ludzi i zwierząt, ożywiając gospodarkę wiejską i zmniejszając koszty ponoszone przez rolników przez ułatwianie upowszechniania na rynku niechemicznych rozwiązań alternatywnych i ŚOR niskiego ryzyka w różnych strefach europejskich; podkreśla, że potrzebne są dodatkowe zachęty finansowe i działania edukacyjne, aby upowszechnić stosowanie integrowanej ochrony roślin w poszczególnych gospodarstwach;

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

(²) Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

9. uważa, że integrowana ochrona roślin stanowi cenne narzędzie dla rolników do zwalczania agrofagów i chorób oraz zapewnienia wydajności produkcji; zauważa, że większe upowszechnienie integrowanej ochrony roślin służy podwójnemu celowi, jakim jest wzmocnienie ochrony środowiska i różnorodności biologicznej oraz zmniejszenie kosztów ponoszonych przez rolników, aby umożliwić im przejście na bardziej zrównoważone rozwiązania alternatywne i ograniczyć stosowanie konwencjonalnych pestycydów; uważa, że trzeba nasilić działania, aby pobudzić wdrażanie integrowanej ochrony roślin, w drodze badań naukowych oraz za pośrednictwem organów doradczych państw członkowskich; przypomina, że integrowana ochrona roślin może odgrywać ważną rolę w ograniczaniu ilości i rodzajów stosowanych pestycydów;

10. zauważa, że w ramach zestawu narzędzi integrowanej ochrony roślin kontrola biologiczna obejmuje zwiększanie liczby lub wprowadzanie pożytecznych gatunków, które żerują na populacjach szkodników i tym samym regulują wielkość tych populacji, co pozwala hamować ich rozwój; podkreśla w związku z tym, że ważne, by nad pestycydy chemiczne przedkładać zrównoważone metody biologiczne, fizyczne i inne środki niechemiczne, jeżeli zapewniają one zadowalające zwalczanie agrofagów; podkreśla również, jak ważne jest stosowanie chemicznych pestycydów w sposób selektywny i ukierunkowany, ponieważ w przeciwnym razie pożyteczne organizmy umożliwiające zwalczanie szkodników ulegną zniszczeniu, a uprawy staną się bardziej podatne na przyszłe ataki;

11. jest zaniepokojony bardzo niewielkimi postępami, jeśli chodzi o propagowanie i pobudzanie innowacji, rozwoju i upowszechniania środków niechemicznych i niskiego ryzyka stanowiących alternatywę dla konwencjonalnych pestycydów; zauważa, że zaledwie kilka krajowych planów działania zawiera zachęty do rejestracji takich alternatywnych produktów i metod; podkreśla, że szczególnie narażone są zastosowania małoobszarowe ze względu na brak dostępnych substancji czynnych;

12. podkreśla, że zrównoważone i odpowiedzialne stosowanie pestycydów stanowi nieodzowny warunek uzyskania zezwolenia na ŚOR;

13. ubolewa nad brakiem dostępności substancji czynnych i ŚOR niskiego ryzyka, spowodowanym głównie długim procesem oceny, udzielania zezwoleń i rejestracji, częściowo ze względu na fakt, że krótsze, wynoszące 120 dni, terminy udzielania zezwoleń w takich przypadkach rzadko są dotrzymywane na szczęblu państw członkowskich; podkreśla, że obecna sytuacja nie jest zgodna z zasadami promowania i wdrażania integrowanej ochrony roślin, oraz uwypukla znaczenie dostępności pestycydów niskiego ryzyka, odpowiednich badań i wymiany najlepszych praktyk w obrębie państw członkowskich i między nimi, aby w pełni wykorzystać potencjał integrowanej ochrony roślin; uważa, że szybszy proces zatwierdzania przyczyniłby się do rozwoju badań w przemyśle ukierunkowanych na opracowanie nowych substancji czynnych niskiego ryzyka, w tym innowacyjnych substancji niskiego ryzyka, aby zapewnić rolnikom wystarczające narzędzia w zakresie ochrony roślin oraz umożliwić im szybsze przejście na stosowanie zrównoważonych ŚOR i zwiększenie skuteczności integrowanej ochrony roślin;

14. przypomina, że większa odporność na pestycydy skutkuje wzrostem ich stosowania i zależności od ich użycia; zwraca uwagę, że zwiększone stosowanie pestycydów i większa zależność od nich generują wysokie koszty dla rolników, zarówno w postaci wysokich kosztów nakładów, jak i ze względu na utratę plonów spowodowaną zubożeniem gleby i obniżeniem jej jakości;

15. zauważa, że zwiększona dostępność ŚOR niskiego ryzyka na rynku przyczyni się do ograniczenia ryzyka powstania odporności na substancje czynne oraz skutków dla gatunków niebędących przedmiotem zwalczania, związanych z powszechnie stosowanymi ŚOR;

16. zauważa w związku z tym, że wykształcenie odporności na substancje czynne pestycydów jest nieuchronne z biologicznego punktu widzenia w przypadku szybko szerzących się agrofagów i chorób oraz stanowi coraz większy problem; dlatego podkreśla, że nad pestycydy chemiczne należy przedkładać zrównoważone metody biologiczne, fizyczne i inne metody niechemiczne, jeżeli zapewniają one zadowalające zwalczanie agrofagów; przypomina, że chemiczne pestycydy należy stosować w sposób selektywny i ukierunkowany; podkreśla, że w przeciwnym razie pożyteczne środki umożliwiające zwalczanie agrofagów ulegną zniszczeniu, a uprawy staną się bardziej podatne na przyszłe ataki;

17. ponadto zauważa, że największe ograniczenie ilości pestycydów najprawdopodobniej osiągnięto by w wyniku zmian systemowych zmniejszających podatność na ataki szkodników, traktujących priorytetowo różnorodność strukturalną i biologiczną względem monokultur i upraw ciągłych, a także ograniczających odporność agrofagów na substancje czynne; podkreśla zatem potrzebę skupienia się na metodach agroekologicznych, które zapewniają większą odporność całego systemu rolnictwa na agrofagi, oraz potrzebę finansowania i propagowania takich metod;

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

18. podkreśla, że WPR w obecnej formie nie zachęca ani nie stwarza wystarczających bodźców do ograniczania zależności gospodarstw rolnych od pestycydów i do upowszechniania ekologicznych technik produkcji; uważa, że w WPR na okres po 2020 r. konieczne są konkretne instrumenty polityki, które pomogą zmienić zachowania rolników, jeśli chodzi o stosowanie pestycydów;

19. ubolewa nad faktem, że wniosek Komisji dotyczący nowej WPR po 2020 r. nie uwzględnia zasady integrowanej ochrony roślin w wymogach podstawowych w zakresie zarządzania, o których mowa w załączniku III do tego wniosku; podkreśla, że brak powiązań między tą dyrektywą a nowym modelem WPR skutecznie utrudni zmniejszanie zależności od pestycydów;

20. zauważa, że większość państw członkowskich wykorzystuje krajowe wskaźniki ryzyka do oceny, w całości bądź częściowo, niekorzystnego wpływu stosowania pestycydów; przypomina, że pomimo wyraźnego obowiązku określonego w art. 15 dyrektywy państwa członkowskie nie uzgodniły jeszcze ogólnounijnych zharmonizowanych wskaźników ryzyka, co uniemożliwia porównanie postępów poczynionych w poszczególnych państwach członkowskich i w całej Unii; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie w dniu 25 stycznia 2019 r. przez Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz zharmonizowanych wskaźników ryzyka;

21. podkreśla zasadnicze znaczenie różnorodności biologicznej i zdrowych ekosystemów, w szczególności w przypadku pszczoł i innych owadów zapylających, które są niezwykle ważne dla zapewnienia zdrowego i zrównoważonego sektora rolnego; podkreśla, że ochrona różnorodności biologicznej nie polega wyłącznie na ochronie środowiska, ale również na zapewnieniu trwałego bezpieczeństwa żywnościowego Europy w przyszłości;

22. jest głęboko zaniepokojony stałą i potencjalnie nieodwracalną utratą różnorodności biologicznej w Europie oraz alarmującym spadkiem populacji owadów latających, w tym owadów zapylających, o czym świadczą wyniki przeprowadzonego w październiku 2017 r. badania naukowego biomasy owadów latających⁽¹⁾, według którego populacja owadów latających na 63 obszarach chronionych w Niemczech zmalała w ciągu 27 lat o ponad 75 %; podkreśla ponadto istotny spadek liczby pospolitych gatunków ptaków w całej Europie, który może być spowodowany zmniejszeniem populacji owadów; zauważa poza tym niezamierzone skutki stosowania pestycydów dla gleby i organizmów glebowych⁽²⁾ oraz innych gatunków niebędących przedmiotem zwalczania; uważa, że pestycydy stanowią jeden z głównych czynników odpowiadających za spadek populacji owadów, gatunków ptaków krajobrazu rolniczego oraz innych gatunków niebędących przedmiotem zwalczania, i podkreśla, że konieczne jest, aby Europa przeszła na bardziej zrównoważone stosowanie pestycydów i zwiększyła liczbę niechemicznych środków alternatywnych i ŚOR niskiego ryzyka dostępnych dla rolników;

23. twierdzi, że pestycydy na bazie neonicotynoidów są w szczególności sposobem odpowiedzialnym za niepokojący spadek liczebności populacji pszczoł w całej Europie, co poświadczają liczne badania międzynarodowe będące podstawą petycji obywatelskich, pod którymi zebrano setki tysięcy podpisów na całym kontynencie;

24. dostrzega znaczenie krajowych planów działania i integrowanej ochrony roślin dla istotnego ograniczenia stosowania pestycydów w celu uniknięcia nieodwracalnej utraty różnorodności biologicznej i jednocześnie wspierania środków agroekologicznych i rolnictwa ekologicznego tam, gdzie jest to możliwe;

25. podkreśla ponadto, że rozwój zrównoważonych opcji w rolnictwie jest konieczny, aby ograniczyć wpływ zmiany klimatu na bezpieczeństwo żywnościowe;

26. wyraża szczególne zaniepokojenie ciągłym stosowaniem pestycydów zawierających substancje czynne, które są mutagenne, rakotwórcze lub toksyczne dla rozrodczości lub zaburzają funkcjonowanie układu hormonalnego i są szkodliwe dla ludzi lub zwierząt; podkreśla, że stosowanie takich pestycydów jest niezgodne z celami i założeniami dyrektywy;

27. podkreśla, że środowisko wodne jest szczególnie wrażliwe na pestycydy; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że niektóre państwa członkowskie podjęły szereg działań mających na celu ochronę środowiska wodnego przed pestycydami; ubolewa jednak, że większość państw członkowskich nie określiła celów ilościowych i harmonogramów działań na rzecz ochrony środowiska wodnego przed pestycydami, a te, które to uczyniły, nie sprecyzowały sposobu pomiaru osiągnięcia celów i założeń; uważa, że należy usprawnić monitorowanie pestycydów stosowanych obecnie w środowisku wodnym;

(1) <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

(2) Zob.: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

28. zauważa, że rolnictwo – jako że prowadzi do zanieczyszczenia pestycydami – jest jedną z głównych przyczyn, które powodują, że jednolita część wód nie osiąga dobrego stanu chemicznego; podkreśla, że zapobieganie przenikaniu pestycydów do systemów słodkowodnych jest bardziej opłacalne niż technologie usuwania, oraz że państwa członkowskie muszą zapewnić rolnikom odpowiednie zachęty w tym zakresie; w związku z tym uznaje, że dla poprawy jakości wody ważne jest również wdrożenie ramowej dyrektywy wodnej; z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione przez państwa członkowskie, jeśli chodzi o eliminowanie substancji priorytetowych, dzięki czemu zmniejszyła się jednolita część wód niespełniających norm dla substancji takich jak kadm, ołów i nikiel, a także pestycydów;

29. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że pogarszanie się zasobów wodnych w coraz większym stopniu prowadzi do dodatkowego uzdatniania przez podmioty zajmujące się dostarczaniem wody pitnej w celu zagwarantowania, aby woda przeznaczona do spożycia przez ludzi spełniała wymogi dotyczące dopuszczalnej zawartości pestycydów zgodnie z dyrektywą Rady 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a koszty tego ponoszą konsumenci, a nie zanieczyszczający;

30. podkreśla, że niektóre pestycydy są uznawane na całym świecie za trwałe zanieczyszczenia organiczne (TZO) ze względu na możliwość ich przenoszenia na duże odległości, utrzymywanie się w środowisku, zdolność do biomagnifikacji w całym łańcuchu żywnościowym i biokumulacji w ekosystemach, a także ich znaczny negatywny wpływ na zdrowie ludzi;

31. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie państwa członkowskie ustanowiły programy szkoleń i certyfikacji dotyczące stosowania ŚOR, ubolewa jednak, że w niektórych państwach członkowskich obowiązki szkoleniowe nie są wypełniane w odniesieniu do wszystkich wymaganych przedmiotów wymienionych w załączniku I; podkreśla znaczenie, jakie ma szkolenie użytkowników dla zapewnienia bezpiecznego i zrównoważonego stosowania ŚOR; uważa za stosowne odróżnienie użytkowników profesjonalnych od amatorów, ponieważ nie podlegają oni tym samym obowiązkom; podkreśla, że profesjonalni i nieprofesjonalni użytkownicy ŚOR powinni przechodzić odpowiednie szkolenia;

32. zauważa potencjał, jaki ma wykorzystanie inteligentnych technologii i rolnictwa precyzyjnego jako sposobu na poprawę stosowania ŚOR i zapobieganie rozprzestrzenianiu się ŚOR na obszary, na których nie są potrzebne, na przykład za pomocą dronów lub technologii precyzyjnej GPS; podkreśla ponadto, że wykorzystywanie takich rozwiązań w państwach członkowskich mogłoby ulec poprawie, gdyby rozwiązania te były lepiej uwzględnione w kursach szkoleniowych i systemach certyfikacji użytkowników pestycydów w krajowych planach działania;

33. podkreśla, że ŚOR są stosowane nie tylko w rolnictwie, ale także do zwalczania chwastów i szkodników na obszarach wykorzystywanych przez ogół społeczeństwa lub grupy szczególnie wrażliwe, zgodnie z art. 12a dyrektywy, w tym w parkach publicznych i wzdłuż linii kolejowych; mając na uwadze, że stosowanie ŚOR na takich obszarach jest niewłaściwe, z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kilka państw członkowskich oraz wiele samorządów regionalnych i lokalnych podjęło działania, aby ograniczyć stosowanie pestycydów lub zakazać ich stosowania na obszarach wykorzystywanych przez obywateli lub grupy szczególnie wrażliwe; zauważa jednak brak wymiernych celów w większości państw członkowskich;

34. wyraża zaniepokojenie faktem, że wiele państw członkowskich niewłaściwie zinterpretowało wymóg art. 12 lit. a), odczytując go jako odnoszący się wyłącznie do zastosowań pozarolniczych, podczas gdy w rzeczywistości grupy szczególnie wrażliwe, jak te określone w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009, obejmują mieszkańców narażonych w dużym stopniu na kontakt z pestycydami przez dłuższy czas; odnotowuje ponadto, że Komisja potwierdziła, iż nie ma powodów prawnych uzasadniających wyłączenie zastosowań rolniczych z przepisów art. 12;

35. odnotowuje stałe wsparcie państw członkowskich dla rolnictwa ekologicznego jako systemu, w którym stosuje się niską dawkę pestycydów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że liczba gospodarstw ekologicznych w Unii stale rośnie, ale zauważa, że postępy w dalszym ciągu są znacznie zróżnicowane w zależności od państwa członkowskiego;

36. zauważa, że rolnicy ekologiczni ponoszą straty ekonomiczne, gdy gleba i produkty ekologiczne są zanieczyszczone w wyniku stosowania pestycydów w sąsiednich gospodarstwach, na przykład przez znoszenie pestycydów podczas oprysków i przemieszczanie się trwałych substancji czynnych w środowisku; wskazuje, że w związku z tym z powodu działań pozostających poza ich kontrolą rolnicy ekologiczni mogą być zmuszeni do sprzedaży swoich produktów jako produktów konwencjonalnych, tracąc premię cenową, lub mogą nawet utracić certyfikację;

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

37. zauważa, że chociaż państwa członkowskie zwykle posiadają systemy gromadzenia informacji o przypadkach ostrych zatruc pestycydami, kwestionuje się dokładność i zastosowanie pochodzących z nich danych; podkreśla fakt, że systemy gromadzenia takich informacji dotyczących przewlekłych zatruc nie zostały wdrożone na szeroką skalę;

38. podkreśla, że w ostatnim sprawozdaniu EFSA w sprawie pozostałości pestycydów w żywności wykazano, iż 97,2 % próbek w całej Europie mieściło się w ustawowych granicach prawodawstwa UE, co świadczy o wyjątkowo rygorystycznym i bezpiecznym systemie produkcji żywności;

Zalecenia

39. wzywa państwa członkowskie, by bez dalszej zwłoki zakończyły wdrażanie dyrektywy;

40. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie, aby wszystkie istotne zainteresowane strony, w tym ogół społeczeństwa, były włączane we wszelkie działania zainteresowanych stron dotyczące pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE i konwencją z Aarhus;

41. wzywa państwa członkowskie, by odgrywały aktywną rolę w praktycznym wdrażaniu dyrektywy w celu określenia luk i konkretnych obszarów wymagających szczególnej uwagi w odniesieniu do ochrony zdrowia ludzi i ochrony środowiska, a nie ograniczały się jedynie do zwykłych krajowych mechanizmów transpozycji i kontroli;

42. wzywa państwa członkowskie, aby uznały, że UE musi niezwłocznie działać na rzecz przejścia na bardziej zrównoważone stosowanie pestycydów oraz że główna odpowiedzialność za wdrożenie takich praktyk spoczywa na państwach członkowskich; podkreśla, że szybkie działania są niezbędne;

43. wzywa państwa członkowskie do przestrzegania ustalonych terminów przedstawienia zmienionych krajowych planów działania; wzywa te państwa członkowskie, które jeszcze tego nie zrobiły, by uczyniły to bez dalszej zwłoki, tym razem wyznaczając jasne cele ilościowe i wymierny cel ogólny dotyczące bezzwłocznego i długoterminowego faktycznego ograniczenia zagrożeń związanych ze stosowaniem pestycydów i wpływu ich stosowania, obejmujące jasno określone roczne cele redukcji, i ze szczególnym uwzględnieniem możliwego wpływu na owady zapylające oraz wspierania i upowszechniania zrównoważonych niechemicznych rozwiązań alternatywnych i ŚOR niskiego ryzyka, zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin;

44. wzywa Komisję, aby zaproponowała ambitny ogólnounijny wiążący cel ograniczenia stosowania pestycydów;

45. wzywa Komisję do dalszego opracowywania wytycznych dotyczących wszystkich zasad integrowanej ochrony roślin i ich wdrażania; w związku z tym zwraca się do Komisji o opracowanie wytycznych dotyczących ustanowienia kryteriów pomiaru i oceny wdrażania integrowanej ochrony roślin w państwach członkowskich;

46. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu propagowania pestycydów niskiego ryzyka oraz do priorytetowego traktowania opcji i metod niechemicznych, które wiążą się z najmniejszym zagrożeniem dla zdrowia i środowiska naturalnego, i do zapewnienia przy tym skutecznej i efektywnej ochrony upraw; podkreśla, że aby te działania odniosły skutek, należy wzmocnić zachęty ekonomiczne dla rolników do wyboru takich opcji;

47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przykładały większą wagę do wspierania rozwoju, badań, rejestracji i wprowadzania do obrotu alternatywnych środków biologicznych niskiego ryzyka, w tym przez zwiększenie możliwości finansowania z programu „Horyzont Europa” i w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027; przypomina, że ważne jest, by nad pestycydy chemiczne przedkładać zrównoważone metody biologiczne, fizyczne i inne środki niechemiczne, jeżeli zapewniają one zadowalające zwalczanie agrofagów; przypomina o znaczeniu o wartości dodanej stosowania zrównoważonych ekologicznie i bezpiecznych technik ochrony roślin;

48. wzywa Komisję, aby bez dalszej zwłoki wypełniła zobowiązanie w ramach 7. programu działań w zakresie środowiska dotyczące przedstawienia unijnej strategii na rzecz nietoksycznego środowiska sprzyjającego innowacjom i rozwojowi zrównoważonych substytutów, w tym rozwiązań niechemicznych; oczekuje, że Komisja uwzględni w strategii w szczególności wpływ pestycydów na środowisko i zdrowie ludzi;

49. zachęca do większego skupienia uwagi na zmniejszaniu ryzyka, ponieważ szerokie stosowanie substancji niskiego ryzyka może być bardziej szkodliwe niż ograniczone stosowanie substancji wysokiego ryzyka;

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

50. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o większą spójność dyrektywy i jej wdrożenia z powiązaniem prawodawstwem i polityką UE, zwłaszcza z przepisami dotyczącymi WPR i rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009, a w szczególności aby włączyły zasady integrowanej ochrony roślin jako wymóg prawny w ramach WPR, zgodnie z art. 14 dyrektywy;

51. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby bezwzględnie ograniczyły liczbę niezbędnych odstępstw od podstawowego stosowania na mocy rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz aby zaktualizowały odpowiednie wytyczne w celu zapewnienia, by ocena ryzyka pestycydów odzwierciedlała rzeczywiste narażenie i warunki oraz uwzględniała wszelkie możliwe skutki dla zdrowia i środowiska;

52. zaleca, aby zapewnić państwom członkowskim elastyczność w stosowaniu integrowanej ochrony roślin jako element przepisów o zazielenianiu w ramach WPR;

53. z zadowoleniem przyjmuje niedawne przyjęcie przez Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz zharmonizowanych wskaźników ryzyka i wzywa państwa członkowskie, by przystąpiły do przyjmowania i wdrażania zharmonizowanych wskaźników ryzyka zaproponowanych niedawno przez Komisję w celu właściwego monitorowania wpływu ograniczenia pestycydów;

54. wzywa Komisję do stworzenia w pełni funkcjonującego i przejrzystego systemu regularnego gromadzenia danych statystycznych na temat stosowania pestycydów, wpływu narażenia zawodowego i niezawodowego na działanie pestycydów na zdrowie ludzi i zwierząt oraz obecności pozostałości pestycydów w środowisku, zwłaszcza w glebie i wodzie;

55. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania programów badawczych mających na celu określenie wpływu stosowania pestycydów na zdrowie ludzi, z uwzględnieniem pełnego zakresu długotrwałych skutków toksykologicznych, w tym immunotoksyczności, zaburzeń funkcjonowania układu hormonalnego i toksyczności neurorozwojowej, oraz skupienia się na wpływie prenatalnej ekspozycji na pestycydy na zdrowie dzieci;

56. wzywa Komisję do przyjęcia opartego na ryzyku podejścia do zarządzania powszechnie używanymi ŚOR i ich stosowania, uzasadnionej poddanymi wzajemnej ocenie i niezależnymi dowodami naukowymi;

57. wzywa Komisję, aby przed końcem obecnego mandatu przedłożyła specjalny wniosek ustawodawczy zmieniający rozporządzenie (WE) nr 1107/2009, poza ogólnym przeglądem związanym z inicjatywą REFIT, w celu dodania definicji i odrębnej kategorii dla „naturalnie występujących substancji” i „substancji identycznych z naturalnymi”, dla których kryterium byłaby obecność i ekspozycja substancji w naturze, a także ustalenia rygorystycznej, szybkiej procedury oceny, zatwierdzania i rejestracji biologicznych pestycydów niskiego ryzyka, zgodnie z rezolucją Parlamentu z 15 lutego 2017 r. w sprawie pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego oraz rezolucją z 13 września 2018 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE) nr 1107/2009;

58. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia skutecznej realizacji zobowiązań Unii wynikających z protokołu do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. oraz Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych z 2004 r., i tym samym do zwiększenia starań na rzecz wyeliminowania produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania pestycydów będących TZO, wraz z ustanowieniem przepisów dotyczących unieszkodliwiania odpadów zawierających lub zanieczyszczonych którejkolwiek z tych substancji;

59. wzywa państwa członkowskie, aby zadbały o dostępność wykwalifikowanych i niezależnych usług doradczych, zapewniających użytkownikom końcowym doradztwo i szkolenia w zakresie zrównoważonego stosowania pestycydów, a w szczególności w zakresie integrowanej ochrony roślin;

60. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby kładły większy nacisk na dalsze inwestycje i badania w zakresie opracowywania i upowszechniania technologii rolnictwa precyzyjnego i cyfrowego w celu zwiększenia skuteczności ŚOR, a tym samym znacznego ograniczenia zależności od pestycydów, zgodnie z celami dyrektywy, co zmniejszy narażenie zarówno użytkowników profesjonalnych, jak i ogółu społeczeństwa; uważa, że wprowadzenie rolnictwa cyfrowego lub precyzyjnego nie powinno prowadzić do uzależnienia rolników od nakładów lub do zadłużenia finansowego;

Wtorek, 12 lutego 2019 r.

61. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nie zezwalały już na stosowanie ŚOR na obszarach wykorzystywanych przez ogół społeczeństwa lub grupy szczególnie wrażliwe, zdefiniowane w art. 3 pkt 14) rozporządzenia (WE) nr 1107/2009;
62. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zwracały szczególną uwagę na ochronę grup szczególnie wrażliwych, zdefiniowanych w art. 3 pkt 14) rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, zwłaszcza z uwagi na obecny brak ochrony ludności obszarów wiejskich mieszkającej w pobliżu upraw; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie, aby zaproponowały wprowadzenie natychmiastowego zakazu stosowania pestycydów na obszarze w znacznej odległości od gospodarstw domowych, szkół, placów zabaw, żłobków i szpitali;
63. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby inwestowały w dalsze badania nad wpływem pestycydów na gatunki niebędące przedmiotem zwalczania oraz aby podjęły natychmiastowe działania w celu jego zminimalizowania;
64. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby propagowały model rolnictwa, który opiera się na strategiach zapobiegawczej i pośredniej ochrony roślin, mających na celu ograniczenie stosowania środków zewnętrznych, oraz na wielofunkcyjnych substancjach występujących naturalnie; uznaje potrzebę dalszych badań i rozwoju zapobiegawczych i pośrednich strategii ochrony zdrowia roślin opartych na agrokologii;
65. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia inwestycji w praktyki adaptacyjne zapobiegające przedostawaniu się substancji agrochemicznych do wód powierzchniowych i głębokich, a także w środki mające na celu ograniczenie możliwego wypłukiwania tych substancji do cieków wodnych, rzek i mórz; zaleca zakazanie ich stosowania w glebach, przez które mogą przenikać do wód gruntowych;
66. podkreśla nieodzowną potrzebę dokonywania regularnej oceny proporcjonalności między ilością sprzedawanych pestycydów a obszarem ich stosowania na użytkach rolnych na podstawie baz danych użytkowników i rejestrów sprzedaży;
67. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pełnego i jednolitego stosowania kryteriów granicznych opartych na analizie zagrożeń względem substancji czynnych, które są mutagenne, rakotwórcze lub działają szkodliwie na rozrodczość bądź mają właściwości zaburzające funkcjonowanie układu;
68. apeluje do państw członkowskich o ściśle przestrzeganie zakazu przywozu do UE niedozwolonych pestycydów z państw trzecich oraz o nasilenie kontroli importowanej żywności;
69. wzywa Komisję, aby dokładnie rozważyła wszystkie dostępne środki w celu zapewnienia zgodności, w tym wszczęcie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko państwom członkowskim, które nie wywiązują się z obowiązku pełnego wdrożenia dyrektywy;
70. wzywa Komisję, aby podjęła energiczne działania przeciwko państwom członkowskim, które systematycznie nadużywają odstępstw od stosowania zakazanych pestycydów zawierających neonikotynoidy;
71. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby zasada „zanieczyszczający płaci” została w pełni wdrożona i była skutecznie egzekwowana w odniesieniu do ochrony zasobów wodnych;
72. apeluje, aby w ramach programu „Horyzont Europa” zapewniono wystarczające fundusze na wspieranie rozwoju strategii ochrony zdrowia roślin w oparciu o systemowe podejście łączące innowacyjne techniki agrokologiczne i środki zapobiegawcze mające na celu ograniczenie do minimum stosowania zewnętrznych środków ochrony;
73. wzywa Komisję do utworzenia ogólnoeuropejskiej platformy na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, która łączyłaby zainteresowane strony z sektora i przedstawicieli na szczeblu lokalnym i regionalnym, aby ułatwić wymianę informacji i najlepszych praktyk w zakresie ograniczania stosowania pestycydów;

o

o o

74. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-